

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta:	Filip Choutka
Téma diplomové práce:	Péče řádného hospodáře v komparativním pohledu
Rozsah:	63 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	15. 11. 2016 tištěná i elektronická verze

Aktuálnost (novost) tématu

Péče řádného hospodáře je ústředním pojmem corporate governance obchodních korporací. I když je této problematice v odborné literatuře věnována značná pozornost, nelze téma považovat za vyčerpané. Komparativních pojednání je celkem poskrovnu. Z těchto důvodů považují téma za aktuální.

Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je z hlediska náročnosti zpracování, pokud jde o rozsah právní úpravy, doktrinární zpracování a judikaturu, obtížné, a to zejména pro jeho komparativní charakter. Pro úspěšné zpracování bylo nezbytné, aby se diplomant zorientoval velmi dobře nejen v českém právu obchodních korporací, ale i v úpravě německé, kterou si pro srovnání vybral, a vyhodnotil, v kterých aspektech jsou shodné a v kterých se od sebe liší.

Hodnocení práce

1) splnění cíle práce

Diplomant si vytkl za cíl práce „*provést základní komparaci vymezení, aplikace a širšího zakotvení institutu péče řádného hospodáře v českém a německém právu, a to primárně z hlediska porovnání efektivity daných pojetí.*“ Při vymezení cíle práce měl být diplomant přesnější. Nicméně lze dovést, že cílem práce mělo být srovnání právní úpravy institutu péče řádného hospodáře v českém a německém právu; efektivitou se diplomant v podstatě nezabývá. Tento cíl se diplomantovi daří naplňovat jen velmi omezeně, základním nešvarem je, že se soustředí zejména na německou úpravu a s českou pracuje jen doplňkovým způsobem. Z práce tak není seznatelné základní vymezení institutu péče řádného hospodáře v českém právu, což je základní předpoklad pro úspěšné provedení komparace. Diplomant nejspíše předpokládá předporozumění čtenáře, leč v míře, která snižuje srozumitelnost textu. Místy není zřejmé, zda se konkrétní pasáž týká německého práva, českého práva anebo obou. Jako příklad lze uvést pasáže týkající se promlčení (str. 46 a 63), v nichž se diplomant zabývá jen německou úpravou bez jakékoli zmínky o českém právu a bez jakéhokoli zhodnocení obou úprav.

2) samostatnost při zpracování tématu

Nelze pochybovat o tom, že práce byla vypracována diplomantem zcela samostatně.

3) logická stavba práce

Diplomant práci rozdělil do šesti kapitol, včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola nazvaná „Péče řádného hospodáře v německém právu“ obsahově s názvem nekoresponduje, protože obsahuje vysvětlení k pojetí diplomové práce, to ale patří do úvodu. Třetí kapitola pojednává o institutu péče řádného hospodáře v poměrech akciové společnosti, čtvrtá kapitola pak o témže v poměrech společnosti s ručením omezeným, přičemž v případě akciové společnosti diplomant rozlišuje mezi členy představenstva a členy dozorčí rady; věnuje jim samostatné

podkapitoly. Mám určité pochybnosti o vhodnosti tohoto přístupu. Přínosnějším by bylo, kdyby diplomant o zkoumaných aspektech péče řádného hospodáře pojednal pro kapitálové společnosti obecně a přitom zdůraznil odchylky mezi úpravou pro akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Pátá kapitola nazvaná „Následky porušení péče řádného hospodáře v německém právu“ opět obsahuje dvě podkapitoly zabývající se tématem samostatně pro akciovou společnost a společnost s ručením omezeným. Platí, co bylo uvedeno výše, nepovažuji to za vhodné řešení.

Lze pochválit snahu diplomanta o dílčí shrnutí závěrů k třetí, čtvrté a páté kapitole. Dílčí shrnutí u třetí a čtvrté kapitoly jsou však natolik stručná, že účel dílčích shrnutí jako přehledu hlavních závěrů kapitoly neplní. Není ani zřejmé, jak k předestřeným závěrům o (ne)rozdílech mezi českou a německou úpravou diplomant dospěl, když se českou úpravou v práci zabývá jen ve velmi omezené míře.

4) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Pokud by diplomant zvolil jinou strukturu práce, mohl by zabránit opakování a získal by větší prostor pro hlubší analýzu. Práci ale nelze hodnotit jako popisnou, místy se diplomant do analýzy pouští.

K obsahové stránce práce si dovoluji učinit několik připomínek, které ale nemají vyčerpávající charakter. Na str. 5 diplomant vysvětluje, proč používá termín škoda a nikoli újma, činí tak ale zavádějícím způsobem. Na str. 6 diplomant jako základní právní úpravu týkající se péče řádného hospodáře nesprávně uvádí § 51 až 53 z. o. k. a rovněž nesprávně uvádí, že úprava obchodních korporací je kodifikována v jednom předpise, pomíjí tak, že obchodní korporace jsou rovněž upraveny občanským zákoníkem. V kapitole 3.1 zabývající se obecným vymezením německé akciové společnosti bych očekávala základní srovnání s českou úpravou. Tím se ale diplomant v detailu nezabývá a pouze konstatuje, že rozdělení „funkcí“ mezi orgány akciové společnosti je v zásadě shodné s českou právní úpravou, nezdůrazňuje ale, že jen v případě akciové společnosti s dualistickým systémem a nevymezuje základní rozdíly (volba a odvolání členů představenstva náleží v německé akciové společnosti vždy do působnosti dozorčí rady, koodeterminace). Zmiňuje i princip „Satzungsstrenge“, aniž ale uvádí, jak je to s možností odchylek od zákonné úpravy v českém právu. Kapitola 3.2 nazvaná „Člen představenstva a jeho povinnosti“ nekoresponduje s obsahem, když se v převážné míře zaměřuje na představenstvo. Opět česká úprava je zmíněna jen okrajově a nedostatečně. Na str. 16 diplomant dovozuje, že česká literatura při delegaci klade důraz jen na řádný výběr osoby, zatímco německá doktrína vyžaduje i dostatek součinnosti a kontroly. Závěr, že péče řádného hospodáře při delegaci je dodržena jen tehdy, je-li poskytnuta dostatečná součinnost a provedena kontrola, se ale již v české literatuře objevuje delší dobu a není vůbec ojedinělý. Na str. 22 ve velmi krátké subkapitole 3.2.2.1.3 opět název nekoresponduje s obsahem. Navíc si je možno klást otázku, zda tři věty mají být obsahem jedné subkapitoly. Stejná otázka o vhodnosti struktury práce se nabízí i v případě subkapitoly 3.2.2.1.5. na str. 23, která dokonce obsahuje pouze jednu větu. Na str. 25 diplomant pojednává o koodeterminaci. Vhodné by bylo uvést, že se za účinnosti obchodního zákoníku uplatnila i v českém právu. Na str. 26 diplomant zmiňuje problematiku dohledu a kontroly představenstva. Do tzv. předběžné kontroly jsou řazeny i předběžné souhlasy dozorčí rady. Bude patřit rozhodování o nich mezi podnikatelská rozhodnutí anebo ne? Zásada přiměřenosti zmíněná na str. 27 by si zasloužila podrobnějšího rozboru. Na str. 29 se vyskytuje více diplomantových tvrzení, která by si zasloužila upřesnění či vysvětlení, a to institut „Satzungautonomie“ ve vztahu k českému právu, zařazení společnosti s ručením

omezeným mezi kapitálové, ač mají smíšený charakter, vymezení nejvyššího orgánu společnosti s ručením omezeným a obchodní vedení a zastupování společnosti s ručením společníky bez toho, že by byli ve funkci jednatelů. Na str. 36 se diplomant zabývá možností modifikace péče řádného hospodáře: Jaké jsou limity zpřísnění péče řádného hospodáře v českém právu? Lze sjednat odpovědnost za výsledek? Tj. podřadit výkon funkce člena voleného orgánu nikoli příkazu, ale dílu? Skutečnost, že zákon označuje společnost s ručením omezeným za společnost kapitálovou, neznamená, že se o kapitálovou společnost opravdu jedná (str. 66).

5) práce s literaturou

Použité zdroje jsou v zásadě dostatečné, jde-li o německé právo. V případě české právní úpravy by prameny měly být početnější. Rovněž soudní judikatura mohla být zastoupena ve větší míře. Citacím lze vytknout, že některá poznámka pod čarou nezačíná velkým písmenem (např. poznámka pod čarou č. 156 a 157). Dále pak i nesprávné používání výrazu *ibid* (česky *tamtéž*), který se používá pro odkaz na pramen uvedený v předešlé poznámce a který v případě odkazu na jinou stranu citovaného zdroje má být doplněn o její citaci. Použití výrazu *ibid* jen pro odkaz na stejnou stránku již citovaného zdroje, jak činí diplomant, považuji za nesprávné. Diplomant nesprávně cituje komentář k zákonu o obchodních korporacích od nakladatelství C. H. Beck (správně Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013) Nedostatků shledávám i v tom, že není citován konkrétní autor citované pasáže (např. poznámka pod čarou č. 217). Obdobné nedostatky nalezneme i při citaci komentáře k zákonu o obchodních korporacích od nakladatelství Wolters Kluwer (např. poznámka pod čarou 308).

V přehledu literatury nejsou uvedeny všechny zdroje, na které diplomant v práci odkazuje.

6) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň práce je až na výjimky je standardní.

7) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní, práce neobsahuje žádné tabulky a grafy.

Otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě žádám o zodpovězení otázek položených výše v textu.

Závěrečné hodnocení

Práci shledávám přes výše uvedené nedostatky způsobilou k připuštění k obhajobě. Předběžně ji hodnotím známkou „dobře“. Konečné hodnocení je závislé na průběhu obhajoby.

V Praze dne 21. prosince 2016

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.
oponent diplomové práce